

ORTA ÖĞRETİM KURUMLARINDA FİZİKSEL CEZA UYGULAMALARI

Ahmet Mahiroğlu* Bekir Buluç**

Özet

Bu araştırmanın genel amacı yüksek öğretim kurumlarının öğrenci kaynağını oluşturan orta öğretim kurumlarında fiziksel ceza uygulamalarının varlığını ve derecesini belirlemek, eğer gerçekten uygulanıyorsa, bu olumsuz durumu ortadan kaldırmak için öneriler geliştirmektir. Araştırma tarama (survey) tipi bir araştırmadır. Araştırmanın evrenini orta öğretim kurumlarının mezunları, örneklemini ise Gazi Üniversitesi, Teknik Eğitim Fakültesi birinci sınıfında okuyan 200 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen ve 22 maddeden oluşan bir anket aracılığı ile toplanmıştır. Anketlerden elde edilen veriler frekans, yüzde, ve X-kare gibi istatistik teknikler ile analiz edilmiş ve yorumlanmıştır. Araştırma sonucu elde edilen bulgulara göre, Türk eğitim sisteminin tüm kademelerinde fiziksel cezalar çok uzun yıllar öncesinden yasal olarak kaldırılmış olmasına rağmen, bu cezalar araştırma kapsamına dahil edilen orta öğretim kurumlarında halen yaygın bir biçimde uygulandığı görölmektedir. Fiziksel cezaların uygulanma nedenlerine bakıldığında ise genelde fiziksel cezaların etkili sınıf yönetimi ya da öğretim yönetimi eksikliğinden kaynaklandığı görölmektedir. Bunun yanında fiziksel cezanın adil bir ceza olmadığı, istenmeyen davranışları düzeltmediği ve yeni problemlerin ortaya çıkmasına, öğrencilerde okula ve derse karşı olumsuz tutumların gelişmesine, öğrencilerin psikolojik ve fiziksel olarak zarar görmesine neden olduğu görölmüştür. Ayrıca fiziksel cezalar konusunda öğretmenler hakkında da yasal şikâyetlerde (mahkeme, idareye şikâyet vb.) bulunulduğu için bazen öğretmenler de istenmeyen durumlarla karşı karşıya gelmektedir. Elde edilen verilere göre en çok kullanılan fiziksel ceza yöntemleri ise sırası ile tokatlama, kulak çekme, sopa ile vurma olarak belirlenmiştir. Bu nedenle orta öğretim kurumlarında uygulanan disiplin süreç ve yöntemlerinin, araştırmanın kuramsal bölümünde sunulan bilgiler doğrultusunda yeniden düzenlenmesi ve geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Fiziksel ceza, disiplin, istenmeyen davranışın düzeltilmesi, sınıf yönetimi, öğretim yönetimi

Abstract

The main purpose of this study is to specify existence and level of corporal punishment applications in secondary schools and to develop suggestions in order to abolish such negative applications. The study is a survey type research. Population was all secondary school graduates and subjects were 200 graduates of secondary schools and freshmen of Faculty of Technical Education of Gazi University. Data were gathered through a questionnaire, developed by researchers, which consists of 22 questions related to corporal punishment applications. Data were analyzed using frequency, percentage, chi-square statistical techniques. Tests of

significances were done at .05 level of probability. According to the findings of the study, in spite of the fact that physical punishment banned at all levels of Turkish National Education System, corporal punishment is still widely used at schools covered in this study. It is seen that corporal punishment is used as a result of lack of effective classroom and teaching management. It is also seen that corporal punishment is not a fair punishment, it does not correct undesired behavior, does create new problems, causes undesired attitudes against courses and school on students and causes harm of students physically and mentally. When it is taken to court or to school administration, teachers also suffer harm because of corporal punishment. Most common used physical punishment types are slapping, pulling ears, beating with a stick. For this reason, it is suggested that discipline processes and types applied in secondary schools should be reorganized and developed according to the information provided at theoretical part of the study.

Key words: Corporal punishment, discipline, correcting undesired behavior, classroom management, teaching management.

Disiplin sağlamak amacıyla kullanılan fiziksel ceza uygulamaları, çok eskilerden gelen ve bütün kültürlerde bulunan sosyal bir uygulamadır. Bir Peştun atasözüne göre, dayağın olduğu yerde düzen ve saygı vardır. Bir Türk atasözüne göre dayak cennetten çıkmaz. Yine bir başka Türk atasözüne göre ise öğretmenin vurduğu yerde gül biter. Bu atasözlerinden de anlaşıldığı gibi fiziksel ceza, eğitimde kabul edilen bir davranış olarak kabul edilmektedir.

Her ne kadar fiziksel cezalar Türkiye’de olduğu gibi dünyanın pek çok ülkesinde de yasak olmasına rağmen, bugün gelişmiş olarak kabul edilen pek çok ülkede de hâlen fiziksel cezaların uygulandığı rapor edilmektedir. Örneğin Amerikan Pediatri Akademisinin (AAP, 2000) verilerine göre Amerika’da okullarda yılda 1-2 milyon kez öğrenciler üzerine fiziksel cezalar uygulanmaktadır.

Fiziksel ceza, istenen davranışı göstermeyen ya da istenmeyen davranışı sergileyen kişinin bedenine acı verme şeklinde tanımlanmaktadır (Mauzer, 1974; Gözütok, 1993; NCCR-Pakistan Çocuk Hakları Komitesi, 2001; Benatar, 2002; Greydanus, Pratt ve Hoffman, 2002). Benatar (2002) ayrıca fiziksel cezayı bir kişinin bir şeyi yapmaya zorlanmasından, sakat bırakan işkenceye kadar varan durumlar olarak tanımlamaktadır.

Bu ceza uygulamaları genellikle çocuğa elle, sopayla, kemerle ya da diğer nesnelere vurma, çocuğu tekmeleme, sarsma, itip kakma, çimdikleme, kulak ve saç çekme gibi ceza şekillerinden oluşmaktadır (Mauzer, 1974; Gözütok, 1993; NCCR, 2001; Benatar, 2002; Greydanus, Pratt ve Hoffman, 2002). Bunlardan farklı olarak Mauzer (1974) ve NCCR (2001) çocuğu bir yere kilitleme ya da bağlama; Gözütok (1993) çocuğa tebeşir, silgi fırlatma ve çocuğun başını sıraya vurma; Greydanus, Pratt ve Hoffman (2002) ise boğma, acı veren bedensel duruş şekillerini uygulama, aşırı vücut egzersizleri yaptırma, elektrik şoku uygulama gibi ceza tekniklerinin uygulandığına işaret etmişlerdir. Bu terimlerden bazıları cezalandırma araçlarını esas alırken diğerleri daha genel kavramlar şeklindedir.

Okullarda disiplin önemli bir konudur ve okulların çocukların disiplinli olarak yetiştirilmesinde önemli bir rolü vardır. Disiplinli olma, bir durumu anlama, o durumda yapması gereken davranışa karar verme ve yetişkinlerin denetimi olmadan bu davranışı doğal bir biçimde uygulama yeteneğidir. Etkili disiplin, cezadan çok öğretimin işidir. Etkili ve güvenli disiplinin birçok yolu vardır. Fakat kolay olan ve çok sık tercih edilen yöntemlerden biri cezalandırmadır (NASP, 2002). Eğitimde ceza, öğrenmeye olumlu etkisi olmayan, sadece disiplini sağlamada kullanılan ve genelde son çare olarak kullanılan bir yöntemdir. Fiziksel ceza ise bu konuda düşünülebilecek en ağır cezalandırma biçimidir.

Fiziksel ceza uygulamasına karşı olanlar olduğu gibi fiziksel cezaya taraftar olanlar da vardır. Fiziksel cezaya karşı olanlar, fiziksel cezanın disiplini sağlamada etkisiz olduğunu, kolaylıkla istismar edilebildiğini, fiziksel hasara yol açtığını, öğrencilerin sosyal, psikolojik ve eğitimsel gelişmelerini olumsuz yönde etkilediğini, çocuk istismarını ve gençliğin şiddet yanlı tutumlarının gelişmesine neden olduğunu, hem fiziksel hem de ruhsal yönden zarara yol açtığını belirtmektedirler (Bauer, 1990; Akt: Greydanus, Pratt ve Hoffman, 2002; Hart ve Brassard, 1987; NASP, 2002). Fiziksel cezanın hem uygulayan hem de uygulanan kişinin onurunu kırdığı da belirtilen hususlardandır. Fiziksel ceza uygulanan çocukların kişiliğinin gelişmediği, öğretmenler ve otorite figürlerine karşı saygısının kaybolduğu, sınıf kontrolünü zorlaştırdığı, ayrıca çocukta sosyal ve kendini kontrol becerilerinin azaldığı da sıkça görülen sonuçlardan bazılarıdır (Benatar, 2002).

Çocuklara fiziksel ceza uygulamanın karşısında olanlar bu cezanın yaygın bir biçimde ve genellikle acı veren düzeyde kullanılmasını haklı olarak eleştirmektedirler. Onlar, fiziksel cezanın sadece son çare olarak kullanılmadığını, en küçük durumlarda bile acı verici olarak düzenli bir biçimde kullanıldığını, ayrıca fiziksel cezanın uç örneklerinin uygulandığını söylemektedirler (Benatar, 2002).

Okullarda fiziksel cezanın kullanılması, toplumda şiddetin kabul edilebilir bir davranış olduğu yönündeki tehlikeli ve yanlış düşüncelerin artmasına yol açabilir. Toplumun gözünde çocuklara karşı uygulanan fiziksel cezalar kabul edilebilir bir davranış olarak görülmeye başlar ve bu durum çocukları şiddete yöneltebilir. Çünkü onlar ailelerinin ve diğer otorite figürlerinin onu kullandığını görürler. Bu durum ayrıca ailelerin çocuklarına karşı fiziksel cezalar uygulamasını, ailelerin fiziksel cezanın alternatifi olan davranış yöntemlerini öğrenmemesine neden olur ki bu durum toplumda şiddet olaylarının artması yönünde çok tehlikeli mesajların verilmesine yol açabilir. Kendi çocuklarına karşı fiziksel ceza uygulayan pek çok aile çocuklarının ileride şiddete yönelen çocuklar olmasına neden olmaktadır. Bu sonuç çocukların özellikle savunmasız, güçsüz kişilere karşı şiddetin kabul edilebilir bir uygulama olduğu gibi yanlış bir kaniye kapılarak eğitilmesine ve onların yaralanmasına neden olmaktadır. Bunun sonucu genç nesiller daha en baştan olumsuz mesajlara maruz kalmakta ve bundan olumsuz yönde etkilenmektedir. Yetişkinlere karşı gelemeyen, fiziksel cezaya maruz kalmış çocuklar öfkelerini etrafındaki nesnelere ya da çocuklara yöneltirler (Greydanus, Pratt ve Hoffman, 2002; NCCR, 2001).

Bunun yanında fiziksel cezayı uygulayanlar ya da ona taraftar olanlar kendilerince bir savunma mekanizması geliştirmişlerdir. Onlara göre çocuğa uygulanan fiziksel cezalar çocuk yetiştirmenin ve kültürün gerekli bir parçasıdır; çocuklar kendilerinin menfaatleri için dövülür, onların anladığı dil sopadır, dayak erkek çocukları güçlendirir, dayak öğretmenlerin morali için iyidir ve kendilerini güçlü hissetmelerini sağlar,

öğretmenin attığı dayak babanın sevgisinden iyidir (NCCR, 2001). Amerikan Pediatri Akademisine (AAP, 1995) göre çocuklara hasar vermeyecek şekilde uygulanan fiziksel cezalar, ebeveynlerin bozuk sınırlarını rahatlatılabilir ve istenmeyen davranışı durdurabilir görülürken, araştırmacılar bu ceza biçimini en az etkili disiplin yöntemi olarak önermektedirler ve çocukların ebeveynlerinin attığı dayaktan ders almadıklarını söylemektedirler. Aslında çocuklar dayağı yedikten sonra kendilerini içerlemiş, küçük düşürülmüş ve aciz hissederler (Samalin ve Whitney, 1995). Dayaktan sonra çocukların, öğrenecekleri ilk ders yakalanmamak için daha çok gayret etmek olacaktır.

Çoğu yetişkin, insanlara vurulmasının yanlış olduğuna inanmasına rağmen, birçok ebeveyn, yasaklanan şeylerin yapılmamasını öğrettiği, rahatsız edici olduklarında onları çabucak durdurduğu ve onları yapması gerekenleri yapmaya teşvik ettiğini düşündükleri için çocuklara fiziksel ceza uygulamayı kabul edilebilir bir disiplin yöntemi olarak kullanmaya devam etmektedir (Ramsburg, 1997).

Klinik çalışmalar fiziksel cezaların olumsuz sonuçları olduğunu güçlü bir şekilde desteklemektedirler. Cezalandırma çocuğun kendine güvenini azaltmakta ve çocukta depresyon kaygısının ortaya çıkmasına sebep olmaktadır. Ayrıca, cezalandırılanın bir kahramana dönüşmesine ve sonuç olarak da istenmeyen davranışı ile akranlarının daha çok dikkatini çekmesine sebep olmaktadır (NCCR, 2001). Sonuç olarak dayağın, temel disiplin yöntemi olarak kullanılması hâlinde istenmeyen davranış, saldırganlık, şiddet ve adli cezaya sebep olabilecek davranışlar, öğrenme kaybı ve depresyonun ortaya çıkma ihtimalinin artması gibi uzun dönemli zararlı etkileri olabilir (Straus, 1995; Akt: Ramsburg, 1997).

Dünyanın çeşitli ülkelerinde yasal, eğitimsel ve sosyal çevrelerde fiziksel cezalar hâlen tartışma konusudur ve yasaklanmasına doğru hızlı bir yönelim vardır. Bugün dünyada Amerika Birleşik Devletleri'nin birkaç eyaleti, Kanada ve Avustralya dışında hemen hemen tüm ülkelerde fiziksel cezalandırma yöntemleri yasaklanmıştır. Yıllar itibarıyla fiziksel cezalandırmayı yasaklayan ülkeler Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Yıllar İtibarıyla Fiziksel Cezayı Yasaklayan Ülkeler

<i>YIL</i>	<i>ÜLKE</i>	<i>YIL</i>	<i>ÜLKE</i>
1783	Polonya	1967	Danimarka
1820	Hollanda	1970	Almanya
1845	Lüksemburg	1970	İsviçre
1860	İtalya	1982	İrlanda
1867	Belçika	1983	Yunanistan
1870	Avusturya	1986	İngiltere
1881	Fransa	1990	Yeni Zelanda
1890	Finlandiya	1990	Namibya
1900	Japonya	1996	Güney Afrika
1917	Rusya	1999	Zimbabve
1923	Türkiye	2000	Zambiya
1936	Norveç	2000	Tayland

1949	Çin	2000	Trinidad ve Tobago
1950	Portekiz	2001	Kenya
1958	İsveç	2002	Fiji

Kaynak: <http://www.stophitting.com/disatschool/facts.php>

Etkili disiplin, öğrenci davranışını, okulu ya da sınıf şartlarını değiştirmek, öğretmenleri ve ebeveynleri eğitmek, desteklemek için çeşitli program ve stratejileri içerir. Çocuklara fiziksel ceza uygulamanın sebeplerinden birisi de çocuğun istenmeyen davranışını değiştirmede kullanılabilir diğer etkili stratejilerin çok fazla bilinmemesidir. Disiplinin etkili olması için çocuğun yaşına uygun bir disiplin yöntemi uygulanmalıdır. Etkili olmayan yöntemler, genellikle, çocuğun ne öğrenebileceğine ilişkin gerçekçi olmayan beklentilere dayalı yöntemlerdir. Etkili disiplin, koruma ve müdahale etme stratejilerini içerir. Bu amaçla aşağıda sunulan alternatifler, okul psikologları ve diğer eğitimciler tarafından öğrenmenin gerçekleştiği ve öğrencilerin disiplinli olmayı öğrendikleri yerlerdeki atmosferi oluşturmaya yardım etmek üzere başlatılabilir, geliştirilebilir ya da desteklenebilir (NASP, 2002; Ramsburg, 1997).

1. Öğrencilerin bilgi ve davranış yönünden güçlü ve zayıf yanlarını tanımlamak suretiyle akademik başarı sağlamalarına ve uygun eğitim almalarına yardım edilmesi;

2. İyi davranışın sevgi ve şefkatle yaklaşılarak ve ödüllendirilerek, istenen davranışın gelişiminin desteklenmesi;

3. Çocuklar sakın ve hazır iken basit, açık ve az sayıda kuralı duyurmak suretiyle önleyici tedbirlerin alınması;

4. Çocuğun davranışlarının arkasında yatan nedenlerin anlaşılmasına çalışılması ve başlangıçta davranışlarının sebeplerinin sorulması;

5. Geçmişte yaşanan deneyimlerin çocuklara aktarılması;

6. Davranış sözleşmelerinin kullanılması ve öğrencilere anlamlı gelen disiplin sonuçlarının teşvik edilmesi;

7. Birey ve grup danışmanlığının yapılması ve sosyal becerilerin öğretilmesi.

Belirtilen bu stratejilerin uygulanabilmesi için öncelikle etkili bir okul ve sınıf ortamı oluşturmak gerekir. Bu amaçla (NASP, 2002);

1. Okul personeli ve öğrenci ile ilgili problemlerin erken teşhisini ve problemlere müdahale edilmesini vurgulayan programların teşvik edilmesi;

2. Değerleri, okul iklim ve kültürünü ve bireysel sorumluluğu vurgulayan programların teşvik edilmesi ve çocukların zihinsel sağlık ihtiyaçlarının desteklenmesi;

3. Adil, makul ve tutarlı kuralların geliştirilmesinin teşvik edilmesi;

4. Güçlü bir ebeveyn-okul ve toplum-okul iletişiminin oluşturulması ve desteklenmesi gerekir.

Etkili bir okul ve sınıf ortamının oluşturulmasından sonra özellikle öğretmenlerin bu stratejiler konusunda eğitilmesi ve desteklenmesi gerekir. Bunun için aşağıdaki koruyucu tedbirler alınmalıdır (NASP, 2002):

- 1.Etkili disiplin programları ve kaynakları hakkında bilgi sağlanması;
- 2.Öğretmenlerin iletişim, sınıf yönetimi, davranış yönetimi ve bireysel farklılıklar konusunda hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerinin sağlanması;
- 3.Sivil toplum örgütleri, sağlık kuruluşları ve rehberlik araştırma merkezleri ile iş birliği yaparak okul personelinin desteklenmesi ve geliştirilmesi;
- 4.Okulda ve sınıfta bireysel davranış müdahale programlarının geliştirilmesi ve uygulanması.

Tartışmalardan da anlaşıldığı gibi istenmeyen davranışların ortadan kaldırılmasında ceza uygulamaları ve özellikle fiziksel ceza uygulamaları ciddi sorunlara sebep olmaktadır. Yazılı ve görsel basında zaman zaman fiziksel ceza uygulamaları ve bu uygulamaların doğurduğu kötü sonuçlar yer almasına, yüksek öğretim kurumlarında dersler sırasında öğrenciler tarafından bu tür uygulamaların ilgili öğretim kurumlarında uygulandığına ilişkin ifadeler bulunmasına rağmen Türkiye'deki orta öğretim kurumlarında bu ceza türünün hangi durumlarda, ne ölçüde, nasıl ve kimler tarafından uygulandığı çok fazla bilinmemektedir.

Bu araştırmanın amacı yüksek öğretim kurumlarının öğrenci kaynağını oluşturan orta öğretim kurumlarında fiziksel ceza uygulamalarının varlığını ve derecesini belirlemek ve eğer gerçekten uygulanıyorsa bu olumsuz durumu ortadan kaldırmak için öneriler geliştirmektir.

Bu amacı gerçekleştirmek için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- 1.Öğrenciler okulda disiplinin sağlanmasında fiziksel cezanın geçerli bir yöntem olduğuna inanıyor mu?
- 2.Öğrencilere orta öğrenimleri sırasında hiç fiziksel ceza uygulanmış mıdır?
- 3.Öğrencilere karşı en çok hangi fiziksel ceza türleri uygulanmaktadır?
- 4.Okullarda fiziksel cezalar en çok hangi durumlarda, kimler tarafından ve hangi öğrencilere uygulanmaktadır?
- 5.Fiziksel cezalar sonucu fiziksel ve ruhsal yönden ciddi şekilde zarar gören öğrenciler var mıdır?

Yöntem

Araştırma tarama tipi bir araştırmadır. Araştırmanın evrenini Türkiye'deki orta öğretim kurumlarının mezunları, örneklemini ise, bu okullardan yeni mezun olan ve hâlen G.Ü. Teknik Eğitim Fakültesi'nin birinci sınıfında okuyan öğrenciler oluşturmuştur. Veriler fiziksel cezalar ile ilgili olarak geliştirilen 22 soruluk bir anket ile toplanmış, verilerin çözümlenmesinde SPSS 11.0 (Statistical Package for Social Sciences) istatistik paket programı kullanılmıştır. Anketin geliştirilmesinde geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılmış, anketin güvenilirliği .738 olarak bulunmuştur. Anket için uygun maddelerin seçiminde güvenilirlik çalışmasının yanında yapı geçerliği için 16 madde üzerinde faktör analizi yapılmıştır. Faktör analizi sonucunda maddelerin faktör

yükü .40 ve üzerinde çıkmıştır. Verilerin çözümlenmesinde istatistiksel işlemlerden frekans ve yüzde kullanılmış, faktörlerin birbirlerine bağımlılıkları ise X-kare ile .05 anlamlılık düzeyinde test edilmiştir.

Bulgular ve Yorum

Araştırma kapsamına Teknik Eğitim Fakültesi 1. sınıfta değişik bölümlerde (Yapı, Talaşlı Üretim, Matbaa, Elektronik ve Bilgisayar) okuyan 200 öğrenci alınmıştır. Araştırmaya katılanların % 86'sı (172) erkek, % 14'ü (28) kız öğrencilerden oluşmaktadır. Kız öğrencilerin sayısının azlığı bölümlerin yapısından ve öğrenci kaynağının genelde erkek öğrencilerden oluşmasından kaynaklanmaktadır. Araştırma sonucu elde edilen bulgulara göre öğrencilerin % 69,5'i (139) il merkezinde, % 30,5'i (61) ise ilçe merkezlerinde bulunan genel ve meslekî ve teknik orta öğretim kurumlarından mezun olmuşlardır. Öğrencilerin mezun oldukları okullara göre dağılımı ise Tablo 2'de özetlenmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin Mezun Oldukları Okul Türleri

<i>Okul Türü</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Genel Lise	16	8.0
Endüstri Mes.Lis.	80	40.0
Kız Mes.Lis.	5	2.5
Teknik Lise	53	26.5
Ticaret Lis.	28	14.0
İmam Hatip Lis.	15	7.5
Sağlık Mes. Lis.	3	1.5
Toplam	200	100

Araştırmada öğrencilere disiplinin sağlanmasında fiziksel cezanın geçerli bir yöntem olduğuna inanıp inanmadıkları, fiziksel cezanın ailede bir disiplin aracı olarak kullanılıp kullanılmadığı, lise öğrenimi sırasında kendilerine hiç fiziksel ceza uygulanıp uygulanmadığı ve uygulandıysa bunun okullarda ne sıklıkla görüldüğü sorulmuştur.

Uygulanan anketten elde edilen bulgulara göre öğrencilerin % 88,5'lik büyük bir bölümü fiziksel cezayı geçerli bir disiplin aracı olarak görmemekle birlikte % 11,5'lik bir bölümü fiziksel cezayı geçerli bir disiplin aracı olarak görmektedir. Ailelerinde fiziksel cezanın disiplin aracı olarak kullanıldığını söyleyenlerin oranı % 15,5 gibi küçük bir oran olmakla birlikte öğrencilerin kol kırılır yen içinde kalır zihniyeti ile aile içindeki fiziksel ceza uygulamalarını yeterince belirtmedikleri, gerçek oranın bundan daha yüksek olabileceği tahmin edilmektedir. Eğitim-Sen'in (2001) raporu da bu düşüncüyü destekler niteliktedir. Rapora göre Türkiye aile içi şiddet sıralamasında Pakistan, İran ve Hindistan' dan sonra dördüncü sırada gelmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin % 59,5'i (119) lise eğitimleri sırasında kendilerine fiziksel ceza uygulandığını belirtirken % 40,5'i (81) kendilerine hiç fiziksel ceza uygulanmadığını belirtmişlerdir.

Öğrencilerden % 59,5'inin kendilerine lise öğrenimleri sırasında fiziksel ceza uygulandığını belirtmeleri, bu okullarda fiziksel cezanın bir disiplin yöntemi olarak kullanıldığını göstermektedir.

Fiziksel cezaya maruz kalan öğrenciler okul türleri ile ilişkilendirildiğinde ise, okul türlerine göre cevaplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüş, sonuçlar Tablo 3'te özetlenmiştir. Bu durum fiziksel cezanın bir disiplin aracı olarak bütün ilgili orta öğretim kurumlarında kullanıldığının bir kanıtı olarak görülebilir.

Tablo 3. Okul Türlerine Göre Fiziksel Cezaya Maruz Kalan Öğrenci Görüşlerine İlişkin X-Kare Tablosu

<i>Okul Türü</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>X kare</i>	<i>sd</i>	<i>p</i>
Genel Lise	16	8.0			
Endüstri Mes.Lis.	80	40.0			
Kız Mes.Lis.	5	2.5			
Teknik Lise	53	26.5	10.561	5	0.61
Ticaret Lis.	28	14.0			
İmam Hatip Lis.	15	7.5			
Sağlık Mes. Lis.	3	1.5			
Toplam	200	100		p>.05	

Yine bu soruya verilen cevaplar cinsiyete göre değerlendirildiğinde kızların % 21,4'ü, erkeklerin ise % 65,7'si evet cevabı verdikleri ve fiziksel cezaların daha çok erkek öğrenciler üzerine uygulandığı görülmektedir. Cinsiyete göre X- kare testi uygulandığında ise $p<0.05$ bulunmuş ve görüşler arasında anlamlı bir fark olduğu, erkek öğrencilerin kızlara göre daha fazla fiziksel cezalara maruz kaldığı tespit edilmiştir. Bu durumla ilgili veriler Tablo 4'te özetlenmiştir.

Tablo 4. Cinsiyete Göre Fiziksel Cezaya Maruz Kalan Öğrenci Görüşleri İle İlgili Frekans, Yüzde ve X-Kare Tablosu

<i>Cinsiyet</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>X-Kare</i>	<i>sd</i>	<i>p</i>
Erkek	172	86			
Kız	28	14	19.583	1	.000
Toplam	200	100		p<.05	

"Lise öğreniminiz sırasında hiç fiziksel ceza uygulamasına şahit olup oldunuz mu?" sorusuna öğrencilerin % 96,5 gibi çok büyük bir oranda evet dedikleri görülmektedir. Evet diyen öğrencilerin % 5'lik bir

bölümü bu ceza uygulamalarının düzenli bir şekilde, % 14'lük bölümü sıklıkla uygulandığını söylerken % 81'lik büyük bir bölümü nadiren fiziksel ceza uygulandığını belirtmektedirler. Gözütok'un (1993) yaptığı araştırmaya göre de okullarda fiziksel cezalar hâlen uygulanan bir ceza şeklidir ve araştırma sonucu elde edilen bulgulara göre öğrencilerin % 9,22'si her gün, % 25,66'sı hafta da bir, % 12,41'i 15-20 günde bir, % 14,93'ü ise ayda bir kez okullarında fiziksel cezaların uygulandığını belirtmişlerdir.

80 yıl önce fiziksel cezanın resmen kaldırıldığı Türk eğitim sisteminde, bu uygulamaların hâlâ sürüyor olması karar almanın, yasalara yönetmeliklere maddeler koymanın yetmediğini, gereklerinin de yapılması gerektiğini açıkça göstermektedir.

Öğrencilere okullarda uygulanan fiziksel ceza şekilleri sorulduğunda ise Tablo 5'teki sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo incelendiğinde fiziksel ceza uygulamalarında en çok başvurulan yöntemlerin başında % 52,6 ile tokatlama gelmekte, onu % 17,9 ile kulak çekme, % 14,8 ile sopa ile vurma izlemektedir. Daha düşük oranlarda olmakla birlikte sille tokat girme ve cetvelle vurma en çok kullanılan ceza biçimleridir. Uygulanan bu ceza biçimleri, uygulamaların sonucunda ortaya çıkabilecek tehlike ve risklerin ne kadar büyük olduğunu açıkça göstermektedir. Gözütok'un (1993) araştırma bulgularına göre de öğrencilere en çok uygulanan fiziksel ceza şekilleri tokatlama, kulak çekme, saç çekme, sopa ile vurma, tebeşir ve silgi fırlatma, tekmeleme gibi cezalardır. Yine ilgili literatür incelendiğinde çoğu ülkelerde Türkiye'de olduğu gibi yasak olmasına rağmen genelde benzeri cezaların öğrenciler üzerine uygulandığı görülmektedir (Mauzer, 1974; NCCR, 2001; Benatar, 2002; Greydanus, Pratt ve Hoffman, 2002).

Tablo 5. Okullarda Uygulanan Fiziksel Ceza Türleri

<i>Ceza Türü</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Tokatlama	103	52.6
Kulak çekme	35	17.9
Sopa ile vurma	29	14.8
Sille tokat girme	9	4.6
Cetvelle vurma	9	4.6
İtme, kakma, sarsma	4	2.0
Yumruklama	2	1.0
Tekmeleme	1	0.5
Saç çekme	1	0.5
Eller havada tek ayak üzerinde durma	1	0.5
Okul bahçesinde koşturma	1	0.5
İki çocuğu birbirine tokatlatma	1	0.5
Toplam	196	100

Araştırmada “Öğrencilere okullarda fiziksel cezayı kimler uygular idi?” sorusu sorulduğunda ise Tablo 6’daki sonuçlar elde edilmiştir.

Okullarda fiziksel cezaları kimlerin uyguladığı sorusuna % 51,8 ile müdür ve müdür yardımcılarını birinci, atölye ve l boratuvar öğretmenleri % 17,4 ikinci, atölye ve l boratuvar Őefleri % 16,4 ile  c nc  sırayı almaktadırlar. Diğer  ğretmenlerin de daha düşük oranlarda olmakla birlikte fiziksel ceza uyguladıkları anlaşılmaktadır. Meslek  ve teknik eğitim kurumlarında ağırlıklı olarak meslek  ve teknik öğretmenlerin bulunması nedeniyle bu öğretmenler genellikle okulla ilgili disiplinden kendilerini sorumlu tutmakta, daha çok saat derse girdikleri ve öğrencilerle daha uzun süre birlikte oldukları için diğer öğretmenlere göre daha çok ceza uyguluyor görünmektedirler.

Tablo 6. Fiziksel Cezaların Uygulamacılara Göre Dağılımı

<i>Fiziksel ceza uygulayıcıları</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Müdür ve müdür yardımcılarını	101	51.8
Atölye ve l�boratuvar Őefleri	32	16.4
Fen ve matematik �ğretmenleri	13	6.7
Sosyal dersler �ğretmenleri	9	4.6
Beden eğitimi �ğretmenleri	6	3.1
Atölye ve l�boratuvar �ğretmenleri	34	17.4
Toplam	195	100

Araştırmada fiziksel cezaların genelde hangi davranışlar sonucu uygulandığı sorulduğunda ise Tablo 7’deki sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo 7. Fiziksel Cezaların Uygulanma Nedenleri

<i>Uygulama Nedeni</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Sınıf kurallarına uymama	53	27.4
Okulda ve sınıfta kavga etme	30	15.6
Arkadaşlarını rahatsız etme	26	13.5
Merasimlere katılmama	19	9.8
Ödevleri yapmama	15	7.7
Derse geç gelme	12	6.3
Yöneticilere karşı gelme	10	5.2
Okula gelmeme	9	4.7
Öğretmene karşı gelme	9	4.7
Okul eŐyalarına zarar verme	8	4.1
Okuldan izinsiz ayrılma	2	1.0
Toplam	193	100

Fiziksel ceza uygulama gerekçelerinde sınıf kurallarına uymama % 27,4 ile birinci sırada yer almaktadır. Okulda ve sınıfta kavga etme % 15,6 ile ikinci, arkadaşlarını rahatsız etme ise % 13,5 ile üçüncü sırada yer almaktadır. Sayılan sebepler okullarda öğretim yönetimi (sınıf yönetimi) uygulamalarının yeniden ele alınması ve üzerinde çalışılması gerektiğini açıkça göstermektedir. Fiziksel cezaların nedenleri incelendiğinde bunların bir kısmının açık bir şekilde tanımlanmayan yasaklamalar sonucu uygulandığı görülmektedir. Bu yasakçı tutum ve tavır, çocukların hem öğrenmeye dair motivasyonlarını törpülemekte hem de yasak koyucunun farklı zamanlarda, farklı koşullarda, yapılmasını arzu ettiği şeyleri, çocuğun isteyerek yapmasını zorlaştırmaktadır. Çocuğun, toplu yaşamın gerektirdiği karşılıklı saygı anlayışını geliştirmesini, öz denetim yoluyla disipline olmasını geciktirmekte, hatta engellemektedir (Öngel, 2002).

Araştırmada “Öğrencilere fiziksel cezalar genelde okulun hangi bölümlerinde uygulanmaktadır?” diye sorulduğunda ise tablo 8’deki sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo 8. Fiziksel Cezanın Uygulandığı Alanlar

<i>Fiziksel cezanın uygulandığı alanlar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Sınıf	125	64.8
İdare	41	21.2
Koridor	12	6.2
Öğretmenler odası	6	3.1
Spor salonu	4	2.1
Bahçe	4	2.1
Kalorifer dairesi, bodrum vs.	1	0.5
Toplam	193	100

Fiziksel ceza uygulamalarının en büyük oranda (% 64,8) sınıf ve ikinci sırada (% 21,2) idarede uygulanıyor olması cezaların önemli ölçüde ders sırasında ortaya çıkan sorunlar nedeniyle uygulandığını göstermektedir. Tablodan da anlaşıldığı gibi fiziksel ceza büyük ölçüde diğer öğrencilerin önünde uygulanmaktadır. Bu uygulama fiziksel cezaya uğrayan öğrencilerin arkadaşlarının önünde ciddi biçimde küçük düşmesine, çocukta kişilik ve kimlik, güven kaybı gibi durumlara sebep olmaktadır (Eğitim-Sen, 2001). Gözütok’un (1993) araştırması da bu sonucu desteklemektedir. Araştırma bulgularına göre fiziksel cezaya maruz kalan öğrencilerde büyük ölçüde küçük düşme, mahcup olma ve gurur kırılması gibi duygular oluşmaktadır. Buradan öğrencilerin daha ıssız yerlerde işkence sayılabilecek türden fiziksel ceza uygulamalarına maruz kalmadıkları gibi iyi bir sonuç da çıkarılabilir.

Öğrencilere “Fiziksel cezaya maruz kalan kişiler nasıl tepki gösteriyorlardı?” diye sorulduğunda verilen cevaplar ise Tablo 9’daki gibidir.

Tablo 9. Fiziksel Cezaya Maruz Kalan Öğrencilerin Gösterdiği Tepkiler

<i>Tepkiler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Sessizce kabullenme	151	78.3
Karşı gelme	34	17.6
Aileye şikâyet etme	2	1.0
Mahkemeye verme	5	2.6
Yönetime şikâyet etme	1	0.5
Toplam	193	100

Ankete cevap veren öğrencilerin büyük çoğunluğu, fiziksel cezaya maruz kalan öğrencilerin bu cezayı sessizce kabul ettiklerini, beşte bir kadarının da ceza uygulayıcılarına karşı geldiklerini belirtmektedir. Sessizce kabul etme bu öğrencileri daha pasifize etmiş, onlarda ciddi psikolojik sorunlara yol açmış olabilir. Karşı gelme oranının yüksekliği fiziksel ceza uygulamalarının disiplin sorunlarını çözmeye bir araç olamayacağını, hatta yeni disiplin sorunlarını ortaya çıkartabileceğini göstermektedir. Mahkemeye verme, idareye şikâyet etme gibi davranışlar da öğrencilerde ve öğrenci velilerinde hak arama bilinci arttıkça çoğalacaktır. Eti senin kemiği benim anlayışının giderek kırıldığı da artık daha belirgin olarak görülmektedir.

Araştırmada öğrencilere fiziksel ceza uygulanan öğrencilerin davranışlarında, okula ve derslere karşı olan tutumlarında ne gibi değişiklikler meydana geldiği sorulduğunda ise Tablo 10'daki bulgular elde edilmiştir.

Tablo 10. Fiziksel Cezanın Öğrenci Davranışları, Okul ve Dersler Üzerindeki Etkileri

<i>Fiziksel cezaya uğrayan öğrencilerin davranışlarında nasıl bir değişiklik oluyordu?</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Davranışları düzeliyordu.	29	15.0
Hiçbir değişiklik olmuyordu.	84	43.5
Daha da bozuluyordu.	80	41.5
TOPLAM	193	100
Fiziksel cezaya uğrayan öğrencilerin okula ve derslere karşı tutumunda nasıl bir değişiklik oluyordu?	f	%
Olumlu tutumlar geliştiriyorlardı.	20	10.4
Olumsuz tutumlar geliştiriyorlardı.	116	60.0
Değişiklik olmuyordu.	57	29.6
TOPLAM	193	100

Ankete cevap veren öğrencilerin çok küçük bir bölümü fiziksel cezaya uğrayan öğrencilerin davranışlarında bir düzelmeye olduğunu belirtmekte, buna karşılık % 43,5'lik bir bölümü, öğrencilerin

davranışlarında değişiklik olmadığını, yüz de 41,5'lik bir bölümü de öğrencilerin davranışlarının daha da bozulduğunu belirtmektedirler. Yine ankete cevap veren öğrencilerin küçük bir bölümü fiziksel cezaya uğrayan öğrencilerin okula ve derslere karşı tutumlarında olumlu değişiklikler olduğunu belirtirken, % 30'luk bir bölüm öğrencilerin tutumlarında bir değişiklik olmadığını, % 60'lık bir bölümü de öğrencilerin okula ve derse karşı olumsuz tutum geliştirdiklerini belirtmektedirler.

Bu bulgular fiziksel cezanın davranışları düzeltmede, okula ve derse ilişkin tutumları geliştirmede etkili bir araç olmadığı, öğrencilerin olumsuz ve yanlış davranışları artıracak yönündeki görüşleri desteklemektedir (Benatar, 2002).

Araştırmada öğrencilere, okulda en çok hangi öğrenciler üzerinde fiziksel cezaların uygulandığı sorulmuş ve Tablo 11'deki sonuçlar elde edilmiştir.

Tablodan da anlaşıldığı gibi fiziksel cezaya muhatap olmada erkek öğrenciler birinci sırada yer almakta, başarısız öğrenciler ikinci sırayı oluşturmaktadır. Bu soruya verilen cevaplar kız ve erkek öğrenciler açısından ayrı ayrı değerlendirildiğinde de yine benzer cevaplar alınmış, grupların cevapları X-kare ile test edildiğinde ($p>0.05$) arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Bu bilgiler fiziksel cezanın daha çok erkek, zayıf ve çelimsiz ve sosyo-ekonomik düzeyi düşük kişilere uygulanmaktadır görüşünün en azından bir boyutunu destekler görünmektedir. Bakan'a (1971) göre de fiziksel cezalar daha çok küçük, yoksul ve özürli öğrencilere uygulanmaktadır. Bu bulgular ayrıca fiziksel ceza uygulamalarının adil bir ceza uygulaması olmadığını da göstermektedir.

Tablo 11. Okulda En Çok Fiziksel Ceza Uygulanan Öğrenciler

<i>Öğrenciler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Ki Kare</i>	<i>sd</i>	<i>p</i>
Erkek	159	82.4			
Başarısız	21	10.8			
Zayıf ve çelimsiz	6	3.1	6.500	5	.261
Güçlü	4	2.1			
Kız öğrenciler	3	1.6			
Toplam	193	100		p>0.05	

Araştırmada öğrencilere "Fiziksel ceza uygulanan öğrencilerden fiziksel ve ruhsal yönden ciddi şekilde zarar gören oldu mu?" diye sorulduğunda öğrencilerden % 30,1'i evet, % 69,9'u ise hayır cevabını vermişlerdir. Evet cevabını veren öğrencilere bu zararların neler olduğu sorulduğunda ise Tablo 12'deki sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo 12. Fiziksel Cezalar Sonucu Ortaya Çıkan Durumlar

<i>Durum</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Yaralanmalar	24	41.4
Kulak zarı patlaması	15	25.9
Hastanelik olanlar	9	15.6
Ruhsal problemler	6	10.3
Görme kaybı	2	3.4
Kemik kırılması	2	3.4
Toplam	58	100

Ankete cevap veren öğrencilerin ifadelerine göre fiziksel cezaya uğrayan öğrencilerin yaralandıkları, kulak zarlarının patladığı, hastanelik oldukları, ruhsal problemlerinin ortaya çıktığı anlaşılmakta, küçük oranlarda olsa bile görme duyusunu kaybeden hatta kemikleri kırılanların bile olduğu anlaşılmaktadır. Bu bulgular fiziksel ceza uygulamalarının öğrencilere verebileceği zararların ne kadar çeşitli ve ağır olduğunu açıkça göstermektedir.

Araştırmada son olarak öğrencilere fiziksel cezanın son çare olarak mı ya da geliş güzel mi uygulandığı sorulduğunda, öğrencilerin % 39,6'sı son çare olarak, % 60,4'ü ise geliş güzel uygulandığını belirtmişlerdir. Öğrencilerin % 40'ı okullarda fiziksel cezanın son çare olarak kullanıldığını belirtmelerine karşılık, % 60'ı fiziksel cezanın gelişgüzel uygulandığı belirtmektedir. Bu bulgu yine fiziksel cezanın adil olmayan bir ceza olduğunu gösteren önemli bir göstergedir.

Sonuç ve Öneriler

Türk eğitim sisteminin tüm kademelerinde fiziksel cezalar çok uzun yıllar öncesinden yasal olarak kaldırılmış olmasına rağmen, orta öğretim kurumlarında bu cezaların yaygın bir biçimde uygulandığı görülmektedir. Fiziksel cezaların uygulanma nedenlerine bakıldığında ise, genelde fiziksel cezaların etkili sınıf yönetimi ya da öğretim yönetimi eksikliğinden kaynaklandığı görülmektedir.

Araştırma bulgularına göre fiziksel cezanın adil bir ceza olmadığı, istenmeyen davranışları düzeltmediği ve yeni problemlerin ortaya çıkmasına, öğrencilerde okula ve derse karşı olumsuz tutumların gelişmesine, öğrencilerin psikolojik ve fiziksel olarak zarar görmesine neden olduğu görülmüştür. Ayrıca fiziksel cezalar konusunda öğretmenler hakkında da yasal şikâyetlerde (mahkeme, idareye şikâyet vb.) bulunduğu için bazen öğretmenler de istenmeyen durumlarla karşı karşıya gelmektedir. Araştırma bulgularına göre ise, en çok kullanılan fiziksel ceza yöntemleri sırası ile tokatlama, kulak çekme, sopa ile vurma olarak belirlenmiştir.

Öneriler

Okullarda fiziksel ceza uygulamalarını ortadan kaldırmak için araştırmada elde edilen verilere göre aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

1.Hizmet öncesi eğitimlerinde öğretmenlerin fiziksel cezanın olumsuz etkileri konusunda yeteri kadar aydınlatılması; etkili, alternatif sınıf ve öğretim yönetimi becerilerinin kazandırılması;

2.Hizmet içi eğitim yoluyla mevcut öğretmen ve yöneticilerin fiziksel cezanın olumsuz etkileri konusunda yeteri kadar aydınlatılması; etkili, alternatif sınıf ve öğretim yönetimi becerilerinin geliştirilmesi;

3.Okul geliştirme plânlarına disiplin ve fiziksel cezalarla ilgili önleyici ve düzeltici aktiviteler konulması, fiziksel cezanın uygulanmamasının okullarda toplam kalite yönetiminin vazgeçilmez bir parçası hâline getirilmesi;

4.Fiziksel ceza uygulayan yönetici ve öğretmenlere yasal müeyyidelerin etkili bir şekilde uygulanması, atama ve terfilerinde bu durumun göz önünde bulundurulması;

5.Ebeveynlerin ve öğrencilerin fiziksel cezaya karşı duyarlılıklarının artırılması için bilgilendirme programlarının uygulanması.

Kaynaklar

- AAP. (1995). American Academy of Pediatrics. Caring For Your School-Age Child Ages 5-12. New York: Bantam Books. (Aktaran: Ramsburg, D. ERIC. Clearinghouse on Elementary and Early Childhood Education Urbana IL. http://www.ed.gov/databases/ERIC_Digests/ed405139.html)
- AAP. (2000). Should All States Ban Corporal Punishment?. Current Events, 00113492, 9/ 22/2000 Teacher's Edition, Vol. 100, Issue 3Database: 14.12. 2002 tarihinde EBSCO veri tabanından (Academic Search Premier) alınmıştır. <http://www.ebsco.com>
- Bakan, D. (1971). The Effects of Corporal Punishment In School. Journal of The Ontario Association of Children's and Societies. November 1971. (Aktaran: Gözütok, D. Okulda Dayak, 72 Ofset. Ankara: 1993).
- Bauer, GB, Dubanoski R, Yamanchi LA, vd. (1990). Corporal Punishment and the Schools. Educ Urban Soc 1990;22:285-99. (Aktaran: Greydanus, D.E vd. Corporal Punishments in Schools. http://www.adolescenthealth.org/html/corporal_punishment_in_schools.html).
- Benatar, D. (2002). Corporal Punishment. <http://www.corpun.com/benatar.htm>
- EĞİTİM-SEN, (2001). Ya Şiddet Ya Demokrasi. EğitimSen Dizisi.2. <http://www.egitimsen.org.tr/yayinlar/siddet.htm>
- Gözütok, D. (1993). Okullarda Dayak. Ankara: 72 Ofset
- Greydanus, D.E; H.D. Pratt; S.E. Greydanus; A.D. Hofmann.(2002). Corporal Punishments in Schools. http://www.adolescenthealth.org/html/corporal_punishment_in_schools.html
- Hart SN, Brassard MR. (1987). A Major Threat to Children's Mental Health: Psychological Maltreatment. American Psychologist 1987;42:160-5. (Akt: Greydanus, D.E; H.D. PRATT; S.E. GREYDANUS; A.D.HOFMANN. Corporal Punishments in schools. http://www.adolescenthealth.org/html/corporal_punishment_in_schools.html)
- Mauzer.A (1974). Corporal Punishment Am.psychol. 1974. (Akt:NCCR (NGOs Coalition on Child Rights-Pakistan) Violence Against Children within the Family and in Schools Committee on the Rights of

the Child Day of General Discussion Friday, 28 September 2001 – OHCHR (Palais Wilson, Geneva)

NASP. (2002). National Association Of School Psychologists. http://www.nasponline.org/information/pospaper_corppunish.html

NCCR. (2001). (NGOs Coalition on Child Rights-Pakistan) Violence Against Children within the Family and in Schools. Committee on the Rights of the Child Day of General Discussion Friday, 28 September 2001 – OHCHR (Palais Wilson, Geneva)

Öngel, Üstün. (2002). Şekerli Eğitim. Açık Site. <http://www.aciksite.com>

Ramsburg, D. (1997) The Debate over Spanking. ED405139 ,ERIC Clearinghouse on Elementary and Early Childhood Education Urbana IL http://www.ed.gov/databases/ERIC_Digests/ed405139.html

Samalın, N; Whitney, C. (1995). What's Wrong with Spanking? PARENTS, 70 (5), 35-36. (Aktaran: Ramsburg, 1997. http://www.ed.gov/databases/ERIC_Digests/ed405139.html).

Straus, Murray. (1995). Beating The Devil Out Of Them: Corporal Punishment In American Families. New York: Lexington Books. (Akt:Ramsburg,1997. http://www.ed.gov/databases/ERIC_Digests/ed405139.html).

Summary

CORPORAL PUNISHMENT APPLICATIONS IN SECONDARY SCHOOLS

Ahmet MAHİROĞLU* Bekir BULUÇ**

Discipline is important in schools and school has an important role on the training of children disciplined. Being disciplined is an understanding of a situation, making a decision what should be done in that situation, and ability to perform that behavior without adults' control in a natural manner. Effective discipline is the result of teaching, not punishment. There are various ways of effective and secure discipline. But an easy and often preferred method is punishment. Punishment in education does not have a positive effect on learning but it is used to maintain discipline and used as the last resort. Corporal punishment is the most dangerous type of punishment.

Corporal punishment is defined as to giving pain to the body of a person who does not perform the desired behavior or does perform undesired behavior. It covers situations ranging from making somebody do something to, torture causing physical damage. Corporal punishment types are generally grouped as beating child with hand, stick, belt or other objects, kicking, shaking, pulling and pushing, pinching, pulling ear and hair. Rarely, it includes locking or tying child, throwing chalk or duster, hitting child's head to desk, choking, executing painful body positions, making child perform excessive physical exercises, applying electrical shock,

Main purpose of this study is to specify the existance and level of corporal punishment applications in secondary schools and to develop suggestions in order to prevent.

The study is a survey type research. Population was all secondary school graduates and subjects were 200 graduates of secondary schools and freshmen of Faculty of Technical Education of Gazi University. Data were gathered through a questionnaire, developed by researchers, which consists of 22 questions related to corporal punishment applications. Validity and reliability of questionnaire were tested. In order to provide construct validity, factor analysis were made. Each item included in the questionnaire has more than .40 factor weight. Reliability of whole questionnaire is found as.738. Data were analyzed and interpreted through SPSS 11.0, using frequency, percentage, chi -square statistical techniques. Tests of significances were made at .05 level of probability.

60 percent of students claim that they were subject to and 95 percent of students claim that they had eye witnessed corporal punishment while they were studying. When data were analyzed according to sexes, 21.4 percent of girls and 65.7 percent of boys were subject to corporal punishment. 51.8 percent of students claim that school principal and his assistants were using corporal punishment while 17.4 percent of students claimed that teachers were using corporal punishment. According to the responses of students, not obeying classroom rules is taking first place with 27.4 percent. Fighting in school and in classroom 15.6 percent and disturbing his friends 13.5 percent following it. 60.4 percent of students claim that corporal punishment is applied randomly

---

Address for Correspondence: * Doç. Dr. Ahmet Mahiroğlu ve **Yard. Doç. Dr. Bekir Buluç, G.Ü. Teknik Eğitim Fakültesi 06500 Teknikokullar/Ankara

while remaining claim that it is used orderly. Students also reported that as a result of corporal punishment students were injured, lost their hearing sense because of torn ear membrane, and demanded medical care at the hospital. 43.5 percent of students claim that students will not change their behavior because of corporal punishment, 41.5 said student behaviors were getting worse. 60 percent of students claim that students who were subject to corporal punishment were developing negative attitude against school and classroom, 29.6 percent claimed that there were no changes at the attitudes of students who were subject to corporal punishment. According to the findings of the study, in spite of the fact that corporal punishment is banned at all levels of Turkish National Education system, it is still widely used at secondary schools. It is seen that corporal punishment is used as a result of lack of effective classroom and teaching management. It is also seen that corporal punishment is not a fair punishment, it does not correct undesired behavior, does create new problems, causes undesired student to take towards attitudes courses and school and causes mental&physical to student harm. When it is taken to court or to school administration, teachers also suffer harm because of corporal punishment. Most commonly used physical punishment types are slapping, pulling ears, beating with a stick.

For this reason, it is suggested that discipline processes and types applied in secondary schools should be reorganized and developed according to the information provided in the theoretical part of the study. In order to abolish corporal punishment from schools the following suggestions are presented: to apply of alternative discipline processes and types at secondary schools; to enlighten teachers enough about negative effects of corporal punishment in their pre-service and in-service training, to have them gain effective alternative classroom and teaching management skills; to place preventive and corrective activities against corporal punishment in school development plans; to make non-application of corporal punishment an integral part of total quality management at school; to apply of legal sanctions effectively to school administrators and teachers who apply corporal punishment, taking into consideration at their appointment and promotion; and to apply informing programs in order to increase sensitivity of parents and children against corporal punishment.